

Dokument na rokovanie

B9-0476/2021

29.9.2021

NÁVRH UZNESENIA

v súlade s článkom 111 ods. 3 rokovacieho poriadku

o delegovanom nariadení Komisie zo 4. júna 2021, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 stanovením technických kritérií preskúmania na určenie podmienok, za ktorých sa hospodárska činnosť označuje za významne prispievajúcu k zmierneniu zmeny klímy alebo adaptácii na zmenu klímy, a na určenie toho, či daná hospodárska činnosť výrazne nenaruša plnenie niektorého z iných environmentálnych cieľov
(C(2021)2800 – 2021/2753(DEA))

Joëlle Mélin

v mene skupiny ID

Uznesenie Európskeho parlamentu o delegovanom nariadení Komisie zo 4. júna 2021, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 stanovením technických kritérií preskúmania na určenie podmienok, za ktorých sa hospodárska činnosť označuje za významne prispievajúcu k zmierneniu zmeny klímy alebo adaptácii na zmenu klímy, a na určenie toho, či daná hospodárska činnosť výrazne nenaruša plnenie niektorého z iných environmentálnych cieľov (C(2021)2800 – 2021/2753(DEA))

Európsky parlament,

- so zreteľom na delegované nariadenie Komisie zo 4. júna 2021, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 stanovením technických kritérií preskúmania na určenie podmienok, za ktorých sa hospodárska činnosť označuje za významne prispievajúcu k zmierneniu zmeny klímy alebo adaptácii na zmenu klímy, a na určenie toho, či daná hospodárska činnosť výrazne nenaruša plnenie niektorého z iných environmentálnych cieľov (C(2021)2800),
 - so zreteľom na článok 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088¹, a najmä na jeho článok 10 ods. 3, článok 11 ods. 3 a článok 23 ods. 6,
 - so zreteľom na článok 111 ods. 3 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 15. januára 2020 o Európskej zelenej dohode²,
- A. keďže v článku 194 ods. 2 ZFEÚ sa uznáva právo členského štátu určiť podmienky pre využívanie svojich energetických zdrojov, jeho voľbu medzi rôznymi zdrojmi energie a všeobecnú štruktúru jeho zásobovania;
- B. keďže jadrová energia predstavuje pre niektoré členské štáty hlavný zdroj dodávok energie a v mnohých ďalších je dôležitým zdrojom;
- C. keďže niektoré členské štáty sú závislé od fosílnych palív a je potrebné, aby v rámci energetickej transformácie našli rôzne možnosti na dosiahnutie cieľa uhlíkovej neutrality do roku 2050;
- D. keďže výkonná tajomníčka Európskej hospodárskej komisie Organizácie Spojených národov (EHK OSN) Olga Algayerova v tlačovej správe o správe EHK OSN s názvom Technologická správa o jadrovej energii zverejnenej 11. augusta 2021 uviedla, že „pre tie krajiny, ktoré sa rozhodnú zaviesť túto technológiu, je jadrová energia dôležitým zdrojom elektrickej energie a tepla z nízkouhlíkových zdrojov, ktorý môže prispieť k dosiahnutiu uhlíkovej neutrality, a tým pomôcť zmierniť zmenu klímy a dosiahnuť

¹ Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13.

² Ú. v. EÚ C 270, 7.7.2021, s. 2.

Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj“;

- E. keďže obrana strategických záujmov Únie si vyžaduje zachovanie priemyselného odvetvia, v ktorom niektoré členské štáty získali skúsenosti, aby Únia bola konkurencieschopná v tomto odvetví na medzinárodnej úrovni;
- F. keďže odvetvie jadrovej energie je veľmi strategický sektor, do ktorého investujú hlavné svetové mocnosti, ako aj investori, ako sú Bill Gates a Jeff Bezos, s cieľom vyvinúť inovatívne riešenia pre budúcnosť;
- G. keďže Čína od roku 2000 desaťnásobne zvýšila počet prevádzkovaných jadrových elektrární a vďaka tejto technológii dosiahla vo svojom energetickom mixe úroveň 30 % dekarbonizovanej energie;
- H. keďže je dôležité uskutočniť investície potrebné na rozvoj výskumu a zachovanie konkurencieschopnosti tohto odvetvia voči medzinárodnej konkurencii, najmä zo strany Spojených štátov a Číny;
- I. keďže vedúci predstavitelia siedmich členských štátov (Česka, Francúzska, Maďarska, Poľska, Rumunska, Slovinska a Slovenska) zaslali 19. marca 2021 Komisii list, v ktorom ju žiadajú, aby urýchlene zabezpečila rovnaké podmienky pre jadrovú energiu v Únii bez toho, aby ju vylúčili z európskych politík a stimulov v oblasti klímy a energetiky;
- J. keďže expertné skupiny poverené Komisiou dospeli k záveru³, že jadrové činnosti sú zlučiteľné so záväzkami vyplývajúcimi z nariadenia (EÚ) 2020/852 a že neexistujú vedecké dôkazy o tom, že jadrová energia je škodlivejšia pre ľudské zdravie alebo životné prostredie než iné technológie výroby elektrickej energie, ktoré sú už zahrnuté v taxonómii;
- K. keďže tieto skupiny tiež považujú hlboké geologické úložiská za vhodné a bezpečné „spôsoby izolovania vyhorelého paliva a iného vysokoaktívneho odpadu z biosféry na veľmi dlhé časové obdobie“;
- L. keďže doplňujúci delegovaný akt môže zahŕňať jadrovú energiu a plyn, ale ako oznámila Komisia, nie je to zaručené a tento akt nebude k dispozícii skôr ako v septembri 2021;
- M. keďže nie je vhodné ponechať tak dôležitý problém nevyriešený predložením niekoľkých delegovaných aktov k nariadeniu (EÚ) 2020/852;
- N. keďže výstavba alebo konverzia jadrových elektrární nie je oprávnená na financovanie z Fondu na spravodlivú transformáciu alebo z programu InvestEU a bolo by nebezpečné pripraviť v nadchádzajúcich desaťročiach o financovanie celé odvetvie;
- O. keďže jadrová energia je dôležitým poskytovateľom stabilných a kvalifikovaných pracovných miest v Únii;

³ Správa Vedeckého výboru pre zdravotné, environmentálne a vznikajúce riziká prijatá 29. júna 2021.

- P. keďže akákoľvek činnosť v oblasti výroby energie je spojená s rizikami a má istý vplyv na životné prostredie, ale jadrová energia je nízkouhlíková činnosť a zohráva plnohodnotnú úlohu pri dosahovaní cieľov Únie, a preto má pozitívny pomer prínosu a rizika;
- Q. keďže úsilie v oblasti spracovania odpadu, jeho opätovného použitia alebo skladovania, ako aj v oblasti výskumu nových foriem využívania atómov je naďalej zásadné;
- R. keďže bezpečnosť zariadení, preprava a spracovanie jadrového odpadu musia byť naďalej absolútnou prioritou;
- S. keďže približne 25 % spotreby energie v Európe priamo súvisí s odvetvím domácností a táto energia sa využíva najmä na vykurovanie a chladenie;
- T. keďže zemný plyn je vhodným alternatívnym palivom pre dopravu, znižuje emisie z námornej, ťažkej a diaľkovej cestnej dopravy a poskytuje flexibilnú kapacitu na podporu elektrickej siete s rastúcim podielom nestálych obnoviteľných zdrojov energie;
- U. keďže okrem elektrifikácie a vodíkových technológií budú nízkouhlíkové kvapalné palivá zohrávať kľúčovú úlohu aj po roku 2050;
- V. keďže Únia nemá žiadnu právomoc v oblasti vnútroštátnych lesníckych politík, takže neexistuje právny základ na zahrnutie kritérií udržateľnosti pre lesnícke politiky do delegovaného nariadenia Komisie;
1. vznáša námietku voči delegovanému nariadeniu Komisie;
 2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Komisii a aby jej oznámil, že delegované nariadenie nemôže nadobudnúť účinnosť;
 3. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia neuznáva právo členských štátov určiť podmienky pre využívanie svojich energetických zdrojov, ich voľbu medzi rôznymi zdrojmi energie a všeobecnú štruktúru ich zásobovania, ktoré im udeľuje druhý pododsek článku 194 ods. 2 ZFEÚ;
 4. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia neuplatnila zásadu technologickej neutrality, ako sa uvádza v článku 19 nariadenia (EÚ) 2020/852;
 5. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia sa v delegovanom nariadení nezaoberala otázkou jadrovej energie ani na ňu nezodpovedala, v dôsledku čoho stráca taxonómia transparentnosť, dôveryhodnosť, predvídateľnosť a úplnosť a bráni tak investorom prijímať informované rozhodnutia na základe úplnej znalosti faktov, čím narúša konkurencieschopnosť niektorých aktérov;
 6. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia sa nezaoberala ani neodpovedala na otázku plynu, ktorý sa má považovať za podpornú technológiu prechodu;
 7. vyjadruje poľutovanie nad tým, že kritériá preverovania, ktoré sa vzťahujú v sektore stavebníctva na okná a dvere, nezohľadňujú všetky relevantné faktory, ako sú bezplatné solárne zisky pre sklo, materiály so sklenenými vrstvami atď.;

8. zdôrazňuje, že poslanci nemohli počas letnej prestávky Parlamentu vykonávať riadnu demokratickú kontrolu nad delegovaným nariadením Komisie, keďže chýba ucelený obraz o tom, čo bude alebo nebude povolené podľa nariadenia (EÚ) 2020/852;
9. vyzýva Komisiu ako strážkyňu zmlúv, aby dodržiavala článok 194 ZFEÚ a článok 19 nariadenia (EÚ) 2020/852, v ktorom sa stanovuje, že zásadu technologickej neutrality treba zaručiť zohľadnením stanoviska odborníkov (poverených samotnou Komisiou) a začlenením jadrovej energie medzi energie, ktoré sú v súlade s cieľmi nariadenia (EÚ) 2020/852, Európskej zelenej dohody a energetickej transformácie ako celku;
10. vyzýva Komisiu, aby sa riadila prístupom založeným na vedeckých poznatkoch, ako to načrtli odborníci Spoločného výskumného centra Komisie⁴;
11. vyzýva Komisiu, aby predložila všetky činnosti, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) 2020/852, v jednom delegovanom akte s cieľom umožniť úplnú a zmysluplnú demokratickú kontrolu;
12. domnieva sa, že delegované nariadenie Komisie nie je v súlade so všeobecnými cieľmi Únie v oblasti klímy;
13. vyzýva Komisiu, aby predložila nový delegovaný akt, ktorý zahŕnie činnosti v oblasti jadrovej energie a plynárenstva a ktorý zohľadní pozíciu Parlamentu;
14. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade a vládam a parlamentom členských štátov.

⁴Správa Spoločného výskumného centra z 2. marca 2021.